

Informacions sobre titulars

per RAMON VILARDELL

I I

D'ençà de l'any 1904, en què fou publicada la Instrucció general de Sanitat en un de quals capítols proposà la constitució del cos de Metges Titulars, fins a la vigència de l'actual Reglament de Sanitat, nombroses han estat les disposicions dictades favorables als metges i a la Sanitat, de les quals han fet cas omís amb lamentable freqüència molts Ajuntaments. Per Reial Ordre apareguda a la "Gaceta", de Madrid, el 6 d'abril de 1905, quedà feta la classificació de partits mèdics, agrupant-los en cinc categories segons el nombre d'habitants i la extensió del terme a recórrer, dotant la primera amb 2.500 pessetes anyals i amb 2.000, 1.500, 1.000 i 750, successivament, les categories 2.ª, 3.ª, 4.ª i 5.^a

Per de prompte, s'encarregà del pagament als Ajuntaments, essent destinada l'esmentada quantitat a recompensar els serveis sanitaris i d'assistència mèdica a residents i transeunts pobres, guàrdia civil, etc., i altres serveis que venien obligats a prestar els favorescuts amb aquelles places, comproment-se el Govern a pressupostar la quantitat precisa (uns deu milions de pessetes) per a fer el pagament directe d'allí endavant. Malgrat tan bones disposicions, no s'aconseguí son acompliment.

Seguidament es va crear el cos de Metges Titulars, amb la seva Junta central, integrat el primer per tots els metges que havien regentat un partit mèdic durant tres anys i els qui havien prestat llurs serveis cinc anys en diferents partits (la Junta s'havia d'elegir d'entre els individus pertanyents al cos). Més endavant s'ingressaria per oposició. Sols una vegada s'han celebrat en tots els districtes universitaris: tingueren lloc pel novembre del mateix any.

És evident que la intenció dels legisladors al crear i reglamentar l'ingrés al cos fou sana, puix que fent-se càrrec de l'insistent clam en demanda de millora sortit de gairebé tots els indrets d'Es-

panya, van donar-hi oïdes, proposant-se aixecar el nivell moral del metge, bo i millorant-li la part material.

No anaren les coses com era d'esperar, per raons diverses, mes, amb tot, el cos fou creat i (no podia ocupar plaça amb propietat qui no pertanyés al mateix i, com que no se celebraren noves oposicions, els metges novells no eren admesos a l'ocupació de les Titulars, amb notori perjudici per els recent-llicenciats i com prompte formaren munió, iniciaren forta campanya que cristallitzà l'any 1909 en R. D. ordenant que podria ingressar al Cos tot metge que ho sollicités de la Junta de Govern i Patronat mitjançant el pagament de determinada quantitat.

De fet, dit R. D., conegut per decret d'En Moret, anul·là privilegis i drets adquirits, posant en idèntica capacitat a tots els metges. En aquell decret es manté en vigor la classificació i dotació de l'any 1905.

Posteriorment, la facultat d'expedir diplomes de titular fou donada als collegis provincials, i dita facultat caducava al mateix dia de celebrar les oposicions que, en memòria de les primeres, havien de verificar-se també el novembre de 1925 i que s'han ajornat.

Fa poc temps, veiem com se dissolia la Junta de Govern i Patronat, que de bell principi cuidava de regir els destins del Cos (amb escàs èxit, desgraciadament), però quedà subsistent el Cos si bé se li donà altre nom, millor dit, se li amplià el primer i des del febrer de l'any passat tenim el Cos de Titulars i Inspectors Municipals de Sanitat, amb les retribucions primeres augmentades de cinc centes pessetes per totes les categories, més un 10 per cent sobre el primer sou.

Per la història feta, veiem com ha variat continuament la manera d'ingressar al Cos, mes l'En-

titat ha existit sempre, i tots quants governs s'han succeït durant tan llarg termini, ens han reconegut el dret de cobrar el sou segons la categoria de la plaça ocupada.

Es més: observant la freqüència amb què els Municipis eludien el compromís de pagament, desfigurant-ho de mil maneres, sovint han aparegut disposicions governatives recordant-ne la obligació i quasi sempre han estat prèdiques en desert: en recordaré alguna de les més recents.

El 19 d'abril de 1917, aparegué a la "Gaceta" un R. D. d'En Ruiz Giménez, recordant als Ajuntaments la ineludible obligació que tenen d'incloure en llurs pressupostos de despeses el sou que han de percebre els Titulars segons la llei, tinguin contracte o no. Si no cuiden de figurar la dotació íntegra, no obtindran l'aprovació governativa. A l'ensem facultat al metge per acudir en queixa al Governador, qui dictarà resolució immediatament executada sota la responsabilitat de l'alcade, arribant fins a l'embargament de sos béns particulars.

Probablement molts Ajuntaments devien fer-ne cas omís, per quant, en agost del mateix any, aparegué novament als B. O. igual amonestació.

En la "Gaceta" del 15 de març de 1919, apareix un decret, signat per N'Amali Gimeno, recordant:

Primer, la obligació més amunt esmentada.

Segon, anunciant que els governadors tenien ordre de negar l'aprovació als pressupostos en els quals no figuressin els sous dels titulars.

Tercer, declarant que dits sous constitueixen una despesa municipal de pagament immediat i inexcusable i que els municipis no podien fer efectiu cap lliurament, per despeses voluntàries, mentre prèviament no ho haguessin fet amb el titular. En el mateix D. senyala el camí a seguir per a recórrer en queixa al governador.

A desgrat de tantes i tan terminants ordres, les coses seguiren igual, menudejant les visites, gastant tota mena de influències per a esquivar-ne el compliment. No obstant, a la província de Girona, des de l'any 1923, degut a l'enèrgica actitud del President del Col·legi de Metges, secundada per altres companys de Junta, tots els Municipis figuren en pressupostos la quantitat corresponent al titular, i dic figuren perquè la majoria la consideren verament com a partida *figurada*. D'aleshores, alguns companys han augmen-

tat considerablement sos ingressos, més no n'hi ha prou, hem de procurar que no quedi un sol company a Catalunya que segueixi cobrant una pesseta menys de les que li corresponen.

Tanmateix està ben clar que tenim tota la raó, mes no basta, cal que ens la donguin i per aconseguir-ho hem d'iniciar una campanya tots els titulars a la vegada, car isoladament fórem impotents.

Per a reivindicar nostres drets, i per mentre no siguem retribuïts directament per l'Estat, cosa més difícil cada dia, hem de posar-nos d'acord per comarques; deixem-nos estar de nous nomenaments de juntes, comitès i altres entrebancs, prou en tenim fins ara i demostrada sa ineficàcia, res d'això: hem d'ésser els propis interessats qui no sollicitarem cap vacant produïda per renúncia motivada per negativa de pagament, acordar-la arreu, i la resta se farà tota sola, tenint tants textos legals per adduir en favor nostre. Cuidaria sols de fer la demanda en dia senyalat conjuntament en tota la província, en evitació d'allò tan socorregut de "en tal o qual poble no ho han fet".

Podreu dir-me que, obrant així, sols hipotecaríem la llibertat d'uns pocs companys veïns, deixant la porta oberta per tots els altres metges que no haurien promès tal abstenció: és cert, més hem de *considerar que el metge*, en renunciar la plaça de Titular, no perdria pas per aquest fet la confiança de les famílies, i a l'anunciar la vacant se faria exactament el mateix d'avui que els metges no solliciten sense una informació detallada car cap company, si exceptuem els veïns o residents en la mateixa població, voldria exposar-se a les conseqüències d'un trasllat sense tota mena de garanties, cosa molt lluny d'obtenir d'aital manera.

I, si alguns n'hi hagués, foren casos aïllats, cosa inevitable, puix tota innovació fa ses víctimes, també se n'immolen avui amb tot i la inamobilitat del càrrec; conec més d'un cas de destitució arbitrària sense expedient ni justificació, raons ni res que aboni tal mesura.

Es més, crec que en molts districtes no hauria d'arribar-se a l'extrem de formular la renúncia definitiva; bastaria que personalment s'indiqués a la comissió permanent del Municipi l'acord unànim prè per tots els Titulars de la secció, de cobrar o renunciar i assabentar-los de les dificultats amb què toparien per proveïr de nou el

càrrec, perquè s'avinguessin a resoldre la qüestió com correspon.

Tinc la convicció que fent-ho així se resoldria satisfactòriament en la immensa majoria de poblacions i si en alguna no s'aconseguís, entre tots els companys de secció hauria de indemnitzar-se al perjudicat.

De prevaldre aquest criteri, o si algun altre es creia més factible, hauria de fer-se de seguida, car la resolució d'aquest problema urgeix. Recordem que avui quasi cap metge vol exercir en les

poblacions rurals i per això mateix no tenim plètor i encara podem mostrar agalles. Molt prompte serà massa tard, car, si els catedràtics de nostres facultats no canvien de procediment i segueixen deixant "passar bou per bèstia grossa", tindrem tal excés de personal, que fins al poblet més insignificant veurem lluites aferrissades per la conquesta del client, pesi a les delimitacions de partits mèdics, i a totes les normes d'ètica professional.

Besalú, febrer de 1926.